

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ İSCEHİSAR MESLEK YÜKSEKOKULU

Birim Değerlendirme Raporu

Kasım 2024

Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler¹

Afyon Kocatepe Üniversitesi, El Sanatları Bölümü, Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı sektörün ihtiyaçları ve gelişen teknolojiye uyum sağlayan nitelikli aranan elaman yetiştirmeye yönelik etkin bir rol olma yönünde bir bölümdür. Türkiye'deki kuyumculuk sektörünün her geçen gün artan çalışan istihdamının karşılanabilmesi için, nitelikli elaman ihtiyacı oluşmaktadır. Türkiye'de 50 bin kuyumcu işletmesi, yaklaşık olarak bu işletmelerde istihdam edilen 250 bin personel sayısı bulunmaktadır. Altın üretim ve ihracatında büyük bir aşama kaydeden Türkiye, yıllık 15 ton altın üretimi ve 1,5 milyar dolarlık altın ihracatıyla dünyanın en önemli mücevher tasarım ve üretim merkezleri arasında yer almaktadır. Yıllık 400 ton mücevher işleme kapasitesi ve tasarımdaki yenilikleriyle dünyanın 5'inci büyük mücevher üreticisi olan Türkiye, İtalya'dan sonra dünyanın 2'inci mücevher ihracatçısı konumundadır. Dolayısıyla alanında deneyimli, sektörde aktif olarak rol alan ve sanatsal vizyona sahip bir eğitim kadrosunun varlığıyla, öğrencileri yetiştirme çabasında olan öğretim elemanlarıyla, teknik ekipmanları güncellemeye çalışarak, öğrencilerin üretim süreçlerine etkin katılımı desteklenmektedir.

Bununla birlikte ülkemiz yarı kıymetli taş bakımından oldukça önemli bir potansiyele sahiptir. Ülkemizde bilinen bazı önemli süs taşları buldukları yöreye büyük boyutlarda ekonomik getiri sağlamaktadır. Bunlardan bazıları; Eskişehir ili sınırları içerisinde çıkarılan lüle taşı ve kalsedon, Erzurum ilinin Oltu ilçesinden çıkarılan Oltu taşı, Kütahya ili Simav ilçesinden çıkarılan Simav ateş opali, Afyon ili Bayat ilçesinde mavi renkli Bayat opali ve Seydiler Kasabasında çıkarılan yeşil renkli Seydiler opalleri, Balıkesir – Dursunbey'den çıkarılan ametist, Aydın – Çine'den çıkarılan kuvarsları sayabiliriz.

Programda öğrenim görecektir öğrenciler, kuyumculuk ve süs taşı atölyelerinde aldıkları uygulamalı ve teorik dersler kapsamında süs taşlarını işleme yöntemleri ve teknikleriyle süs taşı ve metalleri işleyerek, sanatsal içerikli kuyumculuk ürünleri yaparak, bölge ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlayacaklardır.

Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programından mezun olan öğrenciler kazandıkları yeterlikler doğrultusunda; Kuyumculuk ve Takı Tasarımı sektöründe orta düzey yönetici konumunda tasarım danışmanı yardımcısı, marka departman sorumlusu olarak istihdam edilebilirler. Ayrıca mezunlarımız sektörde, gerek kuyumculuk atölyelerinde gerekse süstaşı işleme atölyelerinde ileri aşamalarda endüstriyel ve sanatsal tasarım-üretim yapan atölyelerde çalışabilmektedir. Olgunlaşma Enstitüleri, Halk Eğitim Merkezleri vb gibi kurumlarda alanlarıyla ilgili sınıflarda, kursiyerlere Usta Öğretici kimliğiyle eğitim verebilmektedirler.

Mezun öğrenciler isterlerse kendilerine ait işyerlerini açabileceklerdir. Bu konuda verilen el sanatları ve atölye uygulama dersleri doğrultusunda az bir sermaye ile küçük ölçekli atölye açarak işletebileceklerdir. Avrupa Birliği Fonları ve KOSGEB bu türlü girişimlere teknoloji ve finans desteği sağlamaktadır.

¹ Biriminizde öz ve akran değerlendirme süreçleri tamamlanan **her bir önlisans/lisans programı için çoğaltınız.** Bu bölümü oluştururken biriminizde hazırlanan program öz değerlendirme ve akran değerlendirme raporlarının sonuç bölümünden yararlanınız.

Mezunlarımızın istihdam alanı fazladır. Çünkü kuyumculuk sektöründe faaliyet gösteren 50.000'den fazla atölye bulunmakta olup her geçen gün bu sayılar artmaktadır. Kuyumculuk ve Takı Tasarımı programından başarıyla mezun olan öğrenciler ÖSYM'nin açtığı Dikey Geçiş Sınavı'nda (DGS) başarılı oldukları takdirde, Takı Teknolojisi ve Tasarımı, Mücevher Tasarımı vb alanlarda eğitim veren kurumlara lisans eğitimi için geçiş yapabilmektedir.

Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler²

Afyon Kocatepe Üniversitesi, El Sanatları Bölümü, Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı bir program için gereken donanıma büyük ölçüde sahiptir. Alanında uzman 3 öğretim elamanı, Türkiye'deki üniversiteler arasında program olarak makine ekipman açısından en donanımlı süstaşı atölyesine sahiptir. Bu bilgilerin dışında teorik dersler için uygun dersliklere sahiptir.

Aşağıdaki listede programa ait mevcut laboratuvardaki ekipmanların listesi mevcuttur.

Kuyumculuk Atölyesi 60m2 (30 kişi kapasite)	Adet	Süstaşı Atölyesi 50m2 (30 kişi kapasite)	Adet
Çift Kişilik Vakumlu Cila Makinesi	2	Faset Makinesi (Facetron Marka)	1
Silindir	2	Büyük Kesme Makinası	1
Yüzük Büyütme Makinesi	1	Küçük Kesme Makinası	1
Bilezik Büyütme Makinesi	1	Manuel Kaboşon Makinası	1
Tel Çekme Masası	1	Yatay Lap	1
Pinçon ve Heşteş Takımı	2	4 Fıçılı Tambur	1
Ultrasonik Yıkama Makinesi (4 lt.)	1	Otomatik Kaboşon Makinası	1
Propan Tutamak Sabit Boyunlu ve Tüp (Tüm Aparatlarıyla)	16	Kopya Makinesi	1
Tel Sarma Makinesi	2	Ultrasonik Delme Makinesi	1
Hadde (kare,oval,yuvarlak,yıldız)	4		
Tezgah mengersi	2		
Döküm derece (çubuk,tel,astar)	2		
Dijital Kuyumcu Terazisi (500 g)	1		
Spiral Motor	5		
Kuyumcu Çalışma Tezgahı (4 ve 6 kişilik)	5		
Mini Şerit Testere	1		
Mini Sütunlu Matkap	1		
İndüksiyon Eritme Makinesi (2kg)	1		

² Biriminizde öz ve akran değerlendirme süreçleri tamamlanan **her bir önlisans/lisans programı için çoğaltınız.** Bu bölümü oluştururken biriminizde hazırlanan program öz değerlendirme ve akran değerlendirme raporlarının sonuç bölümünden yararlanınız.

Mum Basma Makinesi (1kg)	1		
--------------------------	---	--	--

Afyon Kocatepe Üniversitesi, El Sanatları Bölümü, Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programının geliştirilmesine açık yönleri :

- Yüksekokulumuzda eski teknolojiye sahip bilgisayar laboratuvarının günümüz teknolojisinde 3 boyutlu çizim programları artık yeterli durumda değildir.
- Fiziki koşulları yenilenen Kuyum Atölyesinin makine ekipmanları gelişen teknoloji ve ihtiyaçlar karşısında yetersizdir.
- Bölümün program tanıtımı yapabilmesi için ayrı bir bütçe tanımlanmamıştır.
- Programın daha geniş bir kitleye tanıtılması için dijital platformlarda etkin bir varlık oluşturulması gerekmektedir.
- Süstaşı atölyesinin makine teçhizatının gelişen ve değişen teknoloji koşulları karşısında yetersiz olduğu saptanmıştır.
- Programın açılışından bu yana yıllar içinde öğrenci sayısı giderek düşmektedir, ilçede öğrencilerin barınma sorununun çözülmesi gerektiği tespit edilmiştir.
- Değişen sektör ihtiyaçlarına paralel olarak, sektörel beklentilere uygun ders içerikleri geliştirilmesi amaçlı ders programı güncellemelerinin yapılması gerekmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme³

Afyon Kocatepe Üniversitesi, El Sanatları Bölümü, Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı ilgili programlar içinde gereken donanımına sahip olmasına rağmen, gelişen teknolojiye uyum sağlayarak daha etkili eğitim açısından ulusal üniversitelerdeki akranlarının gerisinde kaldığı görülmektedir. Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı, bilgisayar laboratuvarının özel sektörle paralel güncel 3 boyutlu çizim programına sahip olması ve programlara uygun bilgisayarlarla güçlendirilerek daha iyi bir eğitim verilmesi sağlanabilecektir. Bunun yanı sıra program için profesyonel çekimlerle hazırlanmış bir tanıtım videosu, broşür ve sosyal medya reklamlarıyla tanınırlığını arttırmak öğrencilerin program tercihlerinde etkin bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Programda eğitim gören öğrencilerin ulusal ve uluslararası fuarlara katılımı sağlanarak kuyumculuğun Türkiye'deki kalbi sayılan İstanbul Kuyumcu Kent, Kapalı Çarşı vb gibi yerlere teknik gezilerle öğrencilerin kuyum sektörünü yakından takip etmeleri aldıkları uygulamalı eğitimlere büyük ölçüde katkı sağlayacağı gibi karşılıklı ilişimle staj ve iş imkanlarına ulaşmalarını da kolaylaştıracaktır. Geleneksel takı tasarımı unsurlarını modern anlayışla birleştiren özgün bir uygulamalı eğitim yaklaşımı benimsenmiştir dolayısıyla mevcut olan süstaşı ve kuyumculuk atölyelerinin makine teçhizatlarının güçlendirilmesi programda verilen uygulamalı dersler için büyük önem arz etmektedir. Bölümdeki öğretim elemanları, mezunların kariyer yolculuklarını takip edilerek ve istihdam oranlarını artırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır.

³ Bu kısım, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönergesinin ilgili maddeleri gereği Bölüm, Anabilim/Anasanat Dalı, Program Açma, Dönüştürme, Ad Değiştirme ve Kapatma; Programların İzlenmesi, Güncellenmesi ve Akreditasyonu gibi kararları içermelidir. Ayrıca, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında programların güçlü yönlerinin sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağına ve geliştirmeye açık yönlerinin iyileştirilmesine yönelik hangi önlemlerin alınacağına değininiz. 2024 ve 2025 yılında biriminizdeki eğitim-öğretim faaliyetlerindeki değişikliklerde bu raporun yol gösterici olacağını unutmayınız.

Afyon Kocatepe Üniversitesi, El Sanatları Bölümü, Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı tüm bu iyileştirmelerin yerine getirilmesi durumunda iyi seviyede olan eğitimini daha iyi seviyelere taşıyacaktır. Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı, mevcut haliyle sektöre donanımlı bireyler kazandırma potansiyeline sahiptir. Ancak, sürekli gelişim ve yenilikçi yaklaşımlar benimsenerek eğitim kalitesinin artırılması hedeflenmektedir. Programın sürekli iyileştirme anlayışıyla ilerlemesi, hem öğrencilere hem de sektöre uzun vadede olumlu katkılar sunacaktır.